

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová az előfizetések, hirdetések intézendők.

Felelős szerkesztő: **id. SZILBER JÁNOS.**

Társszerkesztő: **RÁSONYI PAPP MIKLÓS.**

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona. Negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket jutányos árákért vesz fel a kiadóhivatal.

A Duna—Tisza-csatorna.

Érdekes cikket ír a mi városunkat és vidékünket is közel érintő kérdésről a „Vizügyi és Hajózási Közlöny.” A cikkből közöljük a következőket:

Nincs módunkban ellenőrizni megfelel-e a valóságnak az a hír, hogy a kereskedelemügyi miniszter az ideai szárazság tapasztalatain okulva elrendelte a tisztán hajózásra készített Duna—Tisza-csatornatervezetnek oly módon való átdolgozását, hogy az egyszersmind az Alföld öntözőcsatornája is legyen.

A hiradó könyomatos már azt is tudni véli, hogy az új tervek a költség-előirányzatot 30 millió koronával növelik.

Egy másik hir szerint új beruházási kölcsön fölvétele van tervben. Azon kezdi ez a tudósítás, hogy a beruházási törvényjavaslat benyújtásakor mindjárt nagy feltűnést keltett, hogy az új kormány nem vette bele a javaslatba a Duna—Tisza-csatorna kiépítését. Annál is inkább keltett ez feltűnést, mert tudvalevő volt, hogy Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter még minisztersége előtt mily nagy propagandát fejtett ki szóval és írásban a Duna—Tisza-csatorna esz-

méje mellett. A kormány nem ejtette el a csatorna építés tervét, mert most arról van szó, hogy a kormány egy újabb beruházási kölcsönt fog fölvenni, kizárólag hajózási és öntöző csatornák létesítésére.

Ezzel kapcsolatban azt is közlendőnek tartják a lapok, hogy a kormány a Dráva és Száva folyók szabályozását tervezi, amely főleg a horvát képviselők sürgetésére kerül gyors végrehajtás alá. „A legtöbb nehézséget még a Duna—Tisza-csatorna kérdése okozza, mert a technikusok még mindig a víz-vétel fölött vitatkoznak. A jelenlegi alacsony vízállás ugyanis azt mutatja, hogy éppen a hajózásra leginkább szükséges időben lenne sekély a csatorna vize, ami természetesen az egész alkotás értékét problematikusá teszi. A Dunántul és Tiszántul főleg öntözőcsatorna-hálózat építésére helyezt a tervezet. E beruházási kölcsönre vonatkozó törvényjavaslatot a minisztertanács a képviselőházban csak a kiegyezési javaslatok letárgyalása után szándékozik előterjeszteni.”

Fölösleges jelezniük, hogy ezek a hiradások ismert dolgokat ismételnék körülteremtettéve a legnagyobb tájékoztatatlanságra valló felületességgel.

Hogy a Duna—Tisza-csatorna tervezőinek foglalkozniok kell az öntözés kérdésével is, azt mindenki tudja. Hiszen ha olyan hajózási csatornát lehet két folyó közt építeni, mely a hajózás hátránya nélkül az öntözésre is módot nyújt: kétségtelen, hogy olyant fogunk építeni még akkor is, ha több költségbe kerül.

De a lehetőség kérdése nincs megoldva még s az öntözést a hajózással egy kalap alá csak azok szokták venni, akik egyikhez sem értenek.

Éppen maga a jelenlegi kereskedelemügyi miniszter fejtette ki a parlamentben néhány év előtt, hogy az öntözés és a hajózás két nagyon különböző dolog s a legkritikább esetben sikerül a két dolgot egyesíteni.

Kár, hogy ezt a nagyérdékű fejtegetést már az újságírók is elfeledték; pedig akkor a napnál világosabb érveléssel győzte meg hallgatóit Hieronymi.

A másik hirnek az a része, hogy a technikusok még mindég víz-vétel vagy jobban mondva a vízzel való ellátás kérdése fölött vitatkoznak, aligha érdemel hitelt; inkább megfelel talán a valóságnak az, hogy a tervezett Duna—Tisza-csatorna irányára nézve van több vélemény.

A TISZAVIDÉK EREDETI TARTALMA.

Estende

Estende halkan magam magamnak

A te szavaid suttogom:

— „Meglássa, hogy mily hü leszek önhöz“ . . . Ezeket mondtad, jól tudom.

És mikor hűnek kellett vón' lenned,
Mikot már szentül szeretett szívem;
Akkor, oh akkor hagyta magamra,
Mikor szerelmed igaznak hittem!

Estende halkan magam magamat
Azért én egyre biztatom,
Oh ha te nem is lettél hü hozzám;
Hü lett — az édes, bús dalom.

Ezek a dalok éltetnek engem,
Mint harmatcsepp a rózsalevelet . . .
Ezek a dalok zengik csodásan
Örökké tartó nagy szerelmemet!

Estende halkan magam magamnak
A te szavaid suttogom . . .
A lelkem bárha úgy vérzik tőle:
Mégis jól esik mondanom! . . .

Sugár József.

Soha többé

Miként a rezgő hold sugár,
Ugy remeg szívem ha látlak;
S mint párját az árva madár,
Ugy szeretlek, hanem látlak.

Hisz oly nagyon szeretlek mint,
Csillag a menyboltozatot;
Vagy mint az epedő virág,
A hüs hajnali harmatot.

Ah! ha tudnám hogy nem szeretsz,
Ugy nem keresnélek többé;
De kitépném a szívem, hogy
Ne szeressen soha többé.

Bacsa Zsigmond.

Áldozatok.

Potocky gróf, a nagy Potocky utolsó sarja halálán volt. Minden erejét elvette már a gyilkos kór, de mielőtt végkép elpusztította volna, ajándékozott neki néhány boldog percet. Melléből már alig hallhatóan törtek elő a kinos hörgések és csak homlokának hideg verejtéke sejtetett valami nagy lelki indulatot.

Lelkében átvonult a rozsás gyermekkor, mikor a falu aprajával játszadozott a kastély parkjában, azután az ifju évek boldog küzdését látta, hogyan harcolt külső ellenséggel és a magáival, a balítéletekkel. Milyen

gyönyörrel szivta magába azoknak az írőknek ígét, kik teljes egyenlőségért kiáltoznak. — Atyját látta maga előtt, a buzgó lengyel nemes, minden erényével, minden bűnével. Anyját, kit legszebb éveiben kellett a családi kriptába helyezni. Barátokat és rokonokat, kik fölött virágok nyílnak és fonnyadoznak évről-évre.

A szűkebb családi kör látomásai után láza tovább vezette őt. Látta hősi küzdelmében vitéz nemzetét, mint tusakodik egy emberségtelen hordéval, ki nem ismer jogot, csak hatalmat és megalázkodást. És azt is látta, hogy az ő népe elveszett . . .

Egy mély sóhajtás és Potocky gróf meghalt.

Meghalt mindenki nélkül. Barátai szívesen eljöttek volna a drága bajtárs betegágyához, de hol vannak a barátok? Ki Szibériában bűnhődik, mert nem tűrhetette a muszka önkénykedést. Ki Párisban vagy Turinban eszi a száműzetés kenyérét, mások jeltelen sirdomb alatt hallgatnak.

De a barátok helyett megjelent néhány orosz katonatiszt, egy rendőrhadnagy és a császári fiskális, hogy a gazdátlan birtokot lefoglalják a statusnak.

Két napig feküdt nyitott koporsóban a gróf. Azután befedték a koporsót. Galamb-ősz szolgák vitték le a teremből a kis kápolna elé. A durva tenyerű jobbágyok szeméből pergett a könny, mintha atyjukat kísérték volna utolsó útjára.

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól, mint hathatós szer:

Sirolin

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, valamint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábadozóknál influenza után ajánltaik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor. ér kapható. — Figyeljük, hogy minden üveg alanti czéggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár BASEL (Svájcz.)

Eltérők a nézetek, vajjon a Bupestről kiinduló csatornát Szolnok vagy Csongrád felé vezessék-e?

Ennek a nézetkülömbőségnek azonban nehéz a kiegyenlítése, mert ha a csatorna első szakaszát Budapesttől Czeplédig építik s ott elágazás létesül egyrészt Abonyon át Szolnokig, másrészt Nagykörösön, Kecskeméten és Felegyházán át Csongrádig: mind a két szempont érvényesül s a szegedi érdekesség is ki lesz elégítve, mert Csongrád és Szeged között már megfelelő víziút áll rendelkezésére a Tiszán.

Ami végül azt illeti, hogy a mostani kis vízállás a csatorna hajózhatóságára kétséget támasztana: ez czáfolatra nem érdemes badarság, mert a hajózó csatornák vizellátását lényeges mértékben a mostanihoz hasonló szárazság egyáltalán nem befojásolja.

Takarmányhiány és a kiscgazdák.

Az a csapás, a mibe az országot az elmúlt nyár forró és perzselő napja sodorta, csak mojt a takarítás után mutatkozik a maga igazi és mélyreható jelentőségében. Mikor a gazda egész évi súlyos munkájával, homloka véres verejtékével leszámol az egy tél, egy tavasz és nyár alatt végzett eredményekkel, most mikor gyümölcseit kéne látnia annak a szorgos munkának, a mi életerejébe, lelki- és testi gondjába került, most tudja csak igazán, hogy mit köszönhet a Mindenhatónak akkor, ha közepszerű terméssel áldotta meg a portáját. Az egészséges ember is csak akkor értékeli az egészségét, mikor érzi annak a hiányát, mikor tudja, hogy milyen nagy szó: az egészség.

A takarmányhiány nemzettestünk egy nagy és fájó sebe, olyan, hogy kiterjed a testnek legparányibb porcziájára is. Vele jár közvetlenül a hasdrágulás, közvetve pedig minden élelmiszernek a magas ára. Az élelemért magas árakat fizetni pedig azt jelenti

a mai rossz gazdasági viszonyok között, mint a bizonytalan tönkrejutásból a bizonyosba jutni.

A takarmányhiány és a vele járó minden hanyatlás legközelebb és legérzékenyebben a kiscgazdákat sújtja. Mert míg a nagybirtokosok takarmány-szükségletüket — rendelkezvén kellő tőke felett — külföldről is beszerezhetik, addig a kiscgazdák, kik csak a maguk megélhetésére dolgozzák fel az anyaföldet, nem takaríthatnak meg annyit, hogy marháiknak is az importált széna luxusát engedhetnék meg.

Nincs pénz, nincs élelem. Ez a fölötte siváran és szinte kétségbeesítő hangzó kijelentés nem túlzott ugyan, de azért nem jelenti azt, hogy minden elvan veszve. Hála a gondviselésnek és hála társadalmi berendezkedésünk pénzügyi ágazatának, még nem tartunk ott, hogy összetett kezekkel kelljen bevárni a bekövetkezendő fejleményeket, melyek az esetben, ha a kiscgazdák a maguk sorsa iránt sem lennének előrelátók és ha nagyobb gazdasági problémák megoldására nem lennének intézményeink, valóban bekövetkezhetne olyan éhínség ebben az esztendőben, a milyent visszamenőleg kitudja mikor jegyzett fel a krónika.

De hát igenis van pénz. Van annyi hogy vele ezt a valóságot egy kis jóakarattal és hazaszeretettel el lehet háritani a magyarról. A marosvásárhelyi bank példája járjon elől. Ez a pénzintézet azoknak a kiscgazdáknak, kiket a sors megvert izzó lehetetével, de a kik ezt a sorscsapást ki akarják heverni, hogy annak romjain egy új észszerűbb gazdálkodást folytathassanak, módot nyújt rá, kölcsöneivel, melyek hosszú törlesztésre adatnak ki, a szárazság okozta vereséget valahogyan helyrehozni. A mód főképpen abban áll, hogy több kölcsönre szoruló gazdának a lehető legalacsonyabb kamatláb mellett hosszú időtartamra nyújtja hitelét. Ezzel nemcsak könnyít a pillanatnyi veszedelmen, hanem, a mennyiben jó

olyan halálmegvetéssel szónokolt mint egy próféta.

— Oh, Ádám, milyen ember voltál te! Te nem úgy szeretted hazádat mint mi. Mert mi másokat is szeretünk a haza mellett, családunkat, gyermekeinket, de te Ádám, te senki mást e földön nem szerettél, csak boldogtalan, elveszett lengyeleidet.

A hadnagy magánkívül volt. Halál-sápadtan izgett mozgott.

— És milyen más módon szeretted te a hazádat, — folytatja a páter, — igazán másképpen, mint mi. Te átértetted, hogy nemcsak az oroszok a mi ellenségeink, hanem az a meghasonlás, a mi a nép és nemesek között van. Te, büszke nemesek ivadéka megértetted azt és őseid fényűzése helyett egyszerű udvarházzá alakítottad kastélyodat, belőled pedig egyszerű gazda lett, a ki nem ismer rangkülönbséget ember ember között. Ezzel a nemes felfogásoddal, Ádám, te többet ártottál ellenségeinknek, mint sok hősi és vitéziánk a harcmezőn. És, ha valamikor rabbilincseink lehullnak, akkor neked nagy részed lesz abban...

A rendőrhadnagy már odalépett a paphoz, hogy vasra verje a „lázitót“. Abban a pillanatban Sokolov tiszt egyet lőtt s az ősz páter barátja koporsójára omlott.

Az áldozat vére pirosra festette a másik áldozat fekete koporsóját.

Szabó Imre.

gazda az illető, a megmaradt tőkét okosan fektetheti be birtokába, hogy ezáltal helyre hozva a csapást, még lendithessen is a gazdasági állapoton.

A marosvásárhelyi példa kell, az ország minden részében, a hol meg-sínylették az elmúlt nyár forró sugarait, hogy mintakép gyanánt szolgáljon. Ez az egyedüli és leggyökeresebb orvosság arra a betegségre. Mert más az, a mikor egy nagyobb népréteg anyagi züllesztését iszákosságának vagy egyéb emberi gyengéknek tulajdoníthatja, mint az, a mikor a természet bánt mostohán azokkal, kik véres verejtékkel munkálták meg a rögös földet. Itt nem elég, ha az állam lép akcióba, itt kell, hogy egymásért megmozduljanak a szívek. Mert ez nem kizárólag üzlet, nem egyszerű kölcsön lebonyolítása, hanem egyuttal és főképpen emberbaráti cselekedet. De tovább megyünk; nem is annyira emberbaráti, mint inkább nemzeti aktus ez. Hiszen arról van szó, hogy a nemzet, a magyar faj számára nyerjünk vissza becsületes és munkás gazdákat, kiknek kebelében egész évezredek multunkban — a mikor elég gyakran fenyegette veszedelem a magyar fajjeleget — megmaradt épen és egészségesen a szittya erény. Vállvetve, egymásért küzdve kell kivívni ez országot minden néprétegének jólétét. Most alkalom nyílik, bár nem éppen örvendetes, hogy a világ előtt is megmutathassuk azt, hogy mi nem csak állami támogatással, nemcsak hivatalos gyámkodással, hanem testvéri egymásra gondozással és összetartással képesek vagyunk dacolni nemcsak emberi ellenséggel, hanem még természeti csapásokkal is.

Arról van szó, hogy azt a magyar középosztályt, mely a tulajdonképeni magyarságot képviseli, visszatérítsük hivatalának arra a polczára, melyen hajdanta állott. De hogy ez meg is valósuljon, arra nem elegendők a hangzatos, de üres frázisok, hanem kell kart karba fonva egymással és egymásért kivonni a nyomor ellen való győzedelmet. A fegyver a kezünkben van. Födolog, hogy élni tudjunk vele.

UJDONSÁGOK.

— **Vármegyei közgyűlés.** A vármegyei törvényhatósági bizottsága 1904 évi szeptember hó 22-én délelőtt 10 órakor Szentesen, a vármegyei ház alispáni elfogadó termében rendkívüli közgyűlést tart. Tárty A községi és körjegyzők, valamint a segédjegyzők ielteményeinek szabályozásáról szóló 1904. évi XI. t. cz. 7. § ában említett becslési munkálatok foganatosítása czéljából járásonként alakítandó becselő bizottságokba 2—2 rendes tag és 1—1 póttag megválasztása.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Csongrádvármegyei közigazgatási bizottsága f. hó 13-án tartotta szeptember havi ülését. A bizottság elé azonban semmi olyan ügy nem terjesztett, a mely a nagy közönséget érdekelné. Szürke egyhangúsággal terjesztették elő a referensek előadmányait, de az unalom a bizottság tagjait is meglepte, mert azoknak némely része még az ülés bezárása előtt kánforrá lett. Az ülés 11 óra után véget ért.

— **Oktober 6.** Meghívó. A „Csongrádi 48-as Népkör“ a magyar szabadságharc aradi 13 vértanúja kivégzésének 55 ik évfordulója alkalmából, folyó évi október hó 2-án emlékünnepelet rendez, melyre t. Czimet és kedves családját tisztelettel meghívja. Az ünnepély sorrendje: reggel 8 órakor gyülekezés a

Ambrosius páter, az ősz plébános beszélt a halottat. A ceremónia után a halotti beszédhez fogott.

A magas, sovány aggastyán nem tette a legjobb benyomást a hatóság uraira. Nem látszott meg rajta semmiképen az a keneteljes alázat, a mit papoktól megszoktak az orosz urak. Sokolov hadnagy úgy érezte magát, mintha hideg víz futna át a gerinczén.

A páter nagyon egyszerűen beszélt. Nem fűszerezte beszédét a szent atyák írsainak idézetével, hanem úgy beszélt, a hogyan szíve diktálta neki.

Hangos tiszta kiejtéssel szólt. Dicsőítette a halált, mely a lengyel ember legjobb barátja.

— Miért sirtok? mondta a körülálló parasztnak, — ne sirjatok; a kit e koporsó befed, az megtette kötelességét hazája iránt és ti irántatok.

Sokolov a rendőrtiszthez fordul.

— Az öreg nagyon heveskedik, — mondá.

— A legtökéletesebb élet semmisült meg ezzel, a ki itt előttem fekszik, — folytatja a tisztelendő atya. — Miért hallgatnám el érdemeidet, Potocky Ádám, népem legdicsőbb fia, miért, talán ezek miatt itt, a kik mint hiénák gyűltek ide, erre a szent helyre, a te lábaidhoz.

Az urak összenéztek. Sokolov hadnagy izgatottan nyult fegyverzsebébe és egész teste reszketett.

A pap kiegyenesedett. Az aggastyán

Trattáskák

iskolai táskák, piaci táskák, pénztárczák, szivartárczák, utazó kofferek
Szilber J. Antal főtéri könyvkereskedésben kaphatók jutányos áráért

„Csongrádi 48-as népkör“-ben, honnan pont fél 9 órákor gyásziudulóval róm. kath. főtemplomunkba megy az ünneplő közönség. I. A templomban: szent mise és ima a házáért és a vértanukért. Tartja: ft. Porubszky József, plébános. II. A Kossuth szobornál: 1. Prolog. (Az orsz. képviselők bemutatása.) Tartja: Rásonyi Papp Gedeon, a 48-as kör elnöke, 2. Ünnepi beszéd. Tartja: dr. Kelemen Béla országgyűlési képviselő. 3. A vértanúk emlékére készített koszorú letétele. 4. Gyászdalok (toronyzene). Tárogatón előadja: Bozó Andor. 5. Alkalmi szónoklat. Tartja: Az „Országos függetlenségi 48-as párt“ kiküldött országgyűlési képviselője. 6. „Vértanúk emléke“. Irta: dr. Jókai Mór. Szavalja: — 7. „Hymnusz“ (toronyzene). Tárogatón előadja Bozó Andor. 8. Záróbeszéd. Tartja Rásonyi Papp Gedeon, a 48-as kör elnöke. Az emlékünnepe napján este fél 8 órákor a „Csongrádi 48-as Népkör“ saját és a Kaszaticzky vendéglő összes termeiben, az orsz. képviselők részvétele mellett, társas vacsorát rendez, melyre a belépti díj 70 kr. Kérjék a polgárságot, hogy úgy a délelőtti ünnepség mint az esti társasvacsera sikerét megjenésével elősegíteni sziveskedjék. A rendezőség.

— **Athelyezés.** Vannay Ferencz polgári fiúiskolánk rajztanárát a dobsinai áll. polgári fiúiskolához helyezték át saját kérelmére. Amidőn őszintén sajnáljuk a jeles tanerő körünkől való távozását, kívánjuk, hogy új otthonában találja fel a mit keres. Ezzel kapcsolatban megemlíti, hogy áll. polg. fiúiskolánkhoz a távozó rajztanár helyébe Szokolay József a dicsőszentmártoni polg. iskola rajztanára neveztetett ki.

— **Egy fegyelmi ítélet.** Lapunk szűk tere nem engedi meg, hogy részleteiben megismertessük azt a botrányt, melynek folyamánaként a vármegyei fegyelmi bíróság sokkalta botrányosabb ítéletet hozott. Ugyanis két áll. i. k. tanító: Mészáros Imre és Kovács Henrik ptyókos állapotban bevetődtek a tél folyamán egy kétes hírű házba. Az éjjeli vendéglátást szokatlanul fogadta a háziasszony, azt híven talán, hogy így több haszna lesz. Lármát csapott s a más alkalommal talán szívesen látott vendégekben most betörőt látott. A számítás nem esalt; a két uriember tényleg le nyomott 15 forintot, hogy a botrányt csirájában elfojtsák. De ezt a váltásdíjat úgy vette fel a matrona, mint jogos tulajdonságot, melyet az éjjeli látogatók elloptak tőle. A tanítók mivel sem törődve, örültek, hogy tul vannak a hecczen. Utóbb azonban ez az ügy feljelentés tárgyát képezte s a fegyelmi bíróság a vizsgálat mezejtése után — mirádkét tanítót felmentette állásától. Hát még ilyen súlyos és felületes ítéletet aligha hozott valaha fegyelmi bíróság. Súlyos, mert a lopás vádjá beigazolást nem nyert s csupán a kétes hírű házban való éjjeli látogatásért valakit állásától megfosztani, felületes gondolkodásra vall.

— **Helyesbítés.** Előző számunkban hirt adtunk az iparos ifjak által, a helybeli ács és kőmives segédek szakagylete javára a Polgári Kör összes helyiségében tartandó szüreti mulatságról, a mulatság megtartásának idejét tévesen jeleztük, mit most azzal igazitunk helyre, hogy a sikerültnek ígérkező mulatság a jelzett helyen **vasárnap, f. hó 18-án** tartatik meg.

Községi közgyűlés tartatott f. hó 14-én a község háza tanácstermében, mely alkalommal a csongrád-sórvényházi ármentesítő társulat által a régi befektetések kártalanítására tett egyezés — melyet lapunkban már ismertettünk — szótöbbséggel elfogadtatott. Török Emil vállalkozó azon kérelmének elintézése, melyben a csongrád-szentesi vasutkiépítéséhez 60.000 k. törzsrésztvény átvállalását kéri a közelebbi közgyűlésre halasztatott. Molecz Nándor volt községi elnök észére 480 korona évi kegydíjat állapított meg a közgyűlés.

Szüreti mulatság Az általános iparos ifjuság 1904. szeptember 18-án a helybeli II. cigányzenekar közreműködése mellett a városi népkertben, zártkörű nagy szüreti mulatságot rendez. A mulatság iránt, városzerte nagy az érdeklődés az ifjuság körében. Belépti díj 1 k. szülőik belépti díjat nem fizetnek.

— **Az ellopott takaréki betétkönyv.** Jakab Imre tőszegi illetőségű fiu, mint 13

éves suhancz került Alács Péter czipészhez tanoncz minőségben. A fiu jól viselte magát tanoncz éveiben, minek folytán mestere bizalmát megnyerte. Egy évvel ezelőtt felszabadult a fiu s ez idő óta mint segéd volt ott alkalmazva. Szorgalma és ügyessége révén 180 koronát takarított meg ezidő alntt Jakab, mely összeget a Csongrád Városi takarékbán gyümölcsöztetett. Alács nővérenek, Alács Katalinnak szintén volt egy kis pénzecskeje 497 korona, melyet ugyancsak a Csongrád Városi Takarékbán helyezett el. Alács Katalin a betéti könyvecskét ruhájának ujjába rejtette s a padláson eldugta. A rejtékben levő ruhadarabot naponta meglátogatta Alács Katalin s mikor megtapogatta a ruhát érezte, hogy a könyvecske benne van, nyugodtan folytatta házi teendőit. A f. hó 2-án is felkereste a rejtett ruhadarabot tulajdonosnője, de nem elégedett meg ezalkalommal a tapogatással, hanem ki vette a könyvecskét a ruha ujjából, de nagy lett csodálkozása, mikor látta, hogy az nem takarékkönyv hanem egy hozzá hasonló alaku, vékony imakönyvecske. Utána néztek a dolognak s az a gyanu merült fel, hogy a takaréki könyvecskét Jakab cserélte fel az imakönyvvel még június hó 4-én, amikor az összeget fel is vette a takarékpénzárban. Ezt a feltevést csak megerősíti azon körülmény, hogy Jakabnak a csépai postatakarékban 430 koronája, a kunszentmártoni takarékbán pedig 170 koronája van betétként ethelyezve, holott neki összes megtakarított pénze 180 korona volt. Ezzel szemben Jakab, kit az elmúlt hétfőn letartoztatott a helybeli kir. jbiróság, azt állítja, hogy az elmúlt országos vásárban talált egy pénztárczát, melyben 240 korona volt, a többi pénzt pedig kártyán nyerte. Jakab Imrét kihallgatása után beszállították vizsgálati fogságba a szegedi csillagbörtönbe.

— **Agyonlőtte a feleségét.** Vérlázító jelenetek voltak szemtanui f. hó 15-én a főtéren járó-kelők. A délelőtti órákban Bukátus Pál szuster-iparos összetalálkozott a polg. leányiskola előtti téren különváltan élő feleségével Nagyistók Máriával. A kellemetlen találkozást csakhamar heves szóváltás követte: Bukátus ugyanis kérdőre vonta feleségét, hogy miért jelentették fel és itéltették el egy napi elzárásra fenyegető leveleiért, miket ő csak azért írt, hogy rábírja, miszerint lovagját, Sinkó Jánost hagyja ott s menjen vissza hozzá, törvényes férjéhez. Az asszony a szemrehányásokra nyakasan válaszolt, hogy ő úgy akarta, hogy férje be legyen zárva s megmutatta, hogy be is lesz. Bukátus erre megakarta ütni az asszonyt, ki futni kezdett, mikor a megcsalt férj utólréte dulakodás támadt közöttük, minek csakhamar pisztolydurránás vetett véget. Bukátus a dulakodás közben zsebéből előhuzott revolverrel az asszonyt oldalba lötte, mire az térdre esett; ekkor Bukátus az előtte térdelő asszony homlokára célzott s a golyó átfurta a szerencsétlen asszony fejét. Az asszonyt haldokolva vitték a község házára, a gyilkosság lett férj pedig a kir. jbirósági épüle felé indult jelentkezni, kezében tartva a még füsttől csöví gyilkos szerszámot. Utközben egy csendőr elvette a gyilkostól a revolvert, s őt átadta a kir. járásbírósnak, hol most vizsgálati fogságban van. Nagyistók Mária pedig d. u. 1/3 órákor kihellette lelkét, lezárdtak szemei örökre a község házában, honnan csakhamar utolsó útjára vitték, a temető halottasházba.

Tenyészbaromfivásárlás a földmivélségi kormány részére. Tallian Béla földmivélségi miniszter értesítette a „Baromfitenyésztők Országos Egyesület“-ét, hogy a baromfikenyésztés továbbfejlesztésénél a f. évben cserekiosztásra szükséges tenyészbaromfiak bevásárlására 70.000 K.-át engedélyezett és a tenyészanyag bevásárlásával ezen egyesületet bízta meg.

A „Baromfitenyésztők Országos Egyesülete“ ezen tenyészanyagot első sorban a f. évi október hó 1—3-áig Miskolczon rendezendő országos baromfikiállítás és tenyészbaromfivásárláson a szükséghez képest egyesületi 3—4 tagból alakított s ezen közreműködésre felkért bizottságok által fogja eszközölni, ennél fogva a kiállításon kiállított tenyészbaromfiak a tényleges érték szerint

fognak megvétetni, akinek tehát eladni való baromfia van, leghelyesebben cselekszik, ha azt a mlskolczi országos baromfikiállításra küldi el.

— **Az amerikai kivándorlásról.** Az amerikai kivándorlás ügyét sehogy sem sikerült úgy elrendezni, hogy végre rend is legyen. Valahány hatóság van a vidéken, mind más-más magyarázatot ad a kivándorlási törvénynek. Olvasóink és előfizetőink az utóbbi napokban nagy számban fordultak hozzánk felvilágosításért s panaszos leveleikben arra kérnek, mondjuk meg nekik, mikép áll is tulajdonképen a kivándorlás ügye. Egyik-másik azt is panasolja, hogy nem kapott utlevelet, vagy csak hosszú utánjárás és nagy kellemetlenségek árán juthatott hozzá. Miután a levelekre külön-külön nem felelhetünk, e helyütt adjuk meg a kívánt felvilágosítást.

Gróf Tisza István miniszterelnök kifejezetten kijelentette a képviselőházban, hogy a kivándorlót semmi körülmények között sem akarja megfosztani a maga szabad elhatározásától. Mindenki arra utazhatik, a merre akar. A miniszterelnök ugyancsak a képviselőház nyílt ülésén hangsúlyozta, hogy egyetlen egy kivándorlót sem fognak arra kényszeríteni, hogy Fiumén keresztül hagyja el az országot. Ezen az útvonalon tizenhét napot kell a tengeren tölteni, hogy Amerikába jussunk. A községi és körjegyzőket utasította ugyan a magyar kormány, hogy a kivándorlóknak a fiemei tizenhét napos amerikai utazást ajánlják, ám a jegyzők ennél tovább nem mehetnek. Ajánlani ajánlhatják a hosszabb tengeri utazást, de nem kényszeríthetnek rá senkit. Mert ha a kivándorló kijelenti, hogy Brémán keresztül akar utazni, ahonnan hét nap alatt éri el Amerikát, a jegyző az utlevelet Brémán át is köteles kiállítani. Az esetben azonban, ha a jegyző ezt mégis megtagadná, a kivándorlónak jogában áll a jegyző ellen panaszt emelni a vármegye alispánjánál. A vármegye alispánja majd elrendeli, hogy a jegyző adja ki a kivándorlóknak a brémai utlevelet. Ha mégis akadna valaki, aki a kivándorlót egyéni szabadságától megfosztva, kényszeríteni akarja a fiemei utra, az ellen sürgős beadványt kell intéznie gróf Tisza István miniszterelnök, mint belügyminiszterhez Budapestre. A miniszterelnök kétségtelenül igazságot fog tenni. A ki a brémai utlevelet megkapta, Oderbergen keresztül akadálytalanul utazhat Brémába és onnan hét nap alatt kijut Amerikába. Az ügynököktől senki semmi esetre se ijedjen meg. Az ügynök vagy megbízott senki: le nem tartóztathat s ha valamelyik mégis megkockáztatná, azt az ügynököt nyomban fölkel jelenteni a miniszterelnöknek, még pedig az a legczélsebb, ha a kivándorló ott, ahol feltartóztatják rögtön sürgönyblankettát kér és az ügynököt gróf Tisza István miniszterelnök budapesti címére szóló táviratban kéri megbüntetni. A miniszterelnök ilyen esetekben tüstént intézkedik, hogy a kivándorló szabadon utazhassék, sőt arra is kell, hogy gondja legyen, hogy az ügynököt megbüntessék. A miniszterelnök az ügynököktől is megköveteli és kell, hogy megkövetelje, hogy a törvényt tiszteletben tartásuk s azokat a kivándorlókat, a kiknek brémai utlevelük van, ne háborgassák. Utlevél nélkül senki se utazzék Amerikába. Már azért sem, mert hiszen utlevelet mindenki kap.

— **Tüzek.** A hét krónikája is elég gazdag tüzesetekben. 12-én Bakai Györgynek egy boglya heréje, Draskovits Dezsőnek pedig nagy boglya szalmája hamvadt el a nagyrétben. 13-án László Kókai Balázs istállója a tayan, állólóg a vasuti mozdonytól eredő szikrát, kigyult s leégett; az istállóból az állatokat kimentették. 14-én Pozsár Józsefnek egy szalmakazal — állítólag az ott játszó gyermekek gyújtották fel — elhamvadt. Ugyancsak 14-én leégett Csernus Imre tanya épülete.

Anyakönyvi bejegyzések.

Szept. 9. Szept. 16-ig

Születések: Atkári Magdolna — Tatár Mária — Schwarcz Erzsébet — Varga Erzsébet — Polyák Viktória — Cseh Mária Franciska — Szecsér Etelka — Lekrinzki Mária — Ferenczi János — Gnlicska Emilia — Oláh Dezső — Donka Máttyás — Tót Vig Mária Julianna — Császi István.

Halálozás: Tricskó Margit 35 év tudógümökor

— Szemerédi Erzsébet 2 hó tüdőhurut — Túri Ilés 15 hó tüdőgyulladás — Szóke Imre 65 év tüdőgümőkór — Török János 29 napos pemphigus — Gubisi István 9 éves tüdőgümőkór.

Eljegyzés: Radics János Domokos Máriával — Ujvári József Gácsi Erzsébettel — Hajdú Imre Borbély Jolánával — Gózon András Pitrik Máriával.
Házasságkötés: Kozma György Kovács Veronikával — Soma István Suszter Juliánával.

I R O D A L O M.

Magyar regényirok. Ily czimmel a Franklin-Társulat kiadásában nagyszabású irodalmi vállalat indul meg e hó folyamán, a mely hatvan diszes kötetben, a magyar regény- és elbeszélő irodalom legkiválóbb alkotásait foglalja egybe, a mult század kezdetétől napjainkig, a magyar festőművészek legjobbjainak mintegy ezer eredeti illusztrációjával. A hatalmas vállalatot, a melyet Mikszáth Kálmán szerkeszt és ő lát el nagyértékű élet és jellemrajzi bevezetésekkel, a lapunk mai számának hirdetési részében megjelent prospektus részletesen ismerteti, a melyre e helyütt külön is felhívják olvasóink figyelmét.

HIVATALOS RÉSZ.

HIRDETMÉNY.

A község kertjében termett szőlő f. hó 25-én vasárnap délután 2 órakor a helyszínen el fog árvereztetni.

Kovács Józ.

NYILTTER.

Henneberg-selyem fehér és színesen méterje 60 kr.-tól 11 frt 35 kr.-ig blouse és ruhákra. Vétel és vámmentesen házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték kérelemre azonnal küldetik Henneberg G. selyemgyára Zürich.

Kiadó lakások.

1. Az uri-utczában özv. Gácsi Mihályné tulajdonát képező házban 3 szoba, 1 konyha, 2 kamara, 1 faszinből álló, valamint

2., özv. Cserna Györgyné féle házban 3 szoba, 1 konyha, 1 kamara, pincze, ól,

3., 2 szoba, 1 konyha, 1 kamara, 1 pincze, 1 ólból álló lakások azonnal a legutányosabb árban kiadók. — Értekezhetni lehet Kovács Elemér községi jegyzőnél.

Köszvény- s rheuma betegeknek,

kik ezen betegségektől alaposan szabadulni akarnak, nem ajánlható eléggé a valódi Vilmos-féle köszvény és rheuma elleni vértisztító tea készítője Wilhelm Ferencz gyógyszerész es. és kir. udvari szállító, Neunkirchen, Alsó-Ausztria; a párisi és mellbournei kiállításokon a legmagasabb díjjal — arany éremmel — lett kitüntetve, Kapható Franz Vilhelm gyógyszerész, es. és kir. udvari szállító Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszertárakban és droguerriákban.

egy fiú

tanulónak

azonnal felvétetik.

Értesítés.

Téby Lajos ur általunk kecskeméti üzletünkben betöltött állásától felmentetvén, megszűnt cégünk kötelékébe tartozni és cégünk nevében és részére többféle minőségben nem ténykedhet. A kecskeméti telep vezetésével

Iffj. Réthy Pál

urat biztuk meg.

Kérjük tisztelettel vevőinket és a t. közönséget, hogy ezen személyváltozásról tudomást venni, cégünket pedig továbbra is b. bizalmával megtisztelni sziveskedjenek.

Tisztelettel

Singer Co. varrógép részv.-t.

Névnapi, lakodalmi

és ünnepi alkalomra legszebb ajándék egy szép élővirág csokor.

Élővirág

csokrokat, diszkoszorukat a legizlesebb kivitelen készit

Ónozó József

műkertész

Bökényi művirágtelepe.

BRÁZAY-FÉLE SÓSBORSZESZ

A ki naponta Brázay-féle sósorszeszszel öblögeti a torkát, elejét veszi a meghüléstől eredő torokbajnak.

CREME IDEAL

A legjobb kéz- és arczenőcs, kiváló illat és illatos, elmulaszt mindennemű bőrképzést, szeplőt, májfoltot, pattanásokat stb. Nem zsíros, nappal is használható, mert nem látszik a bőrön, kitűnően tartja az arcport, azért mulatságok előtt kitűnően alkalmas.

Gyönyörű kiállításban ára 1 korona. — Venus mosdóvíz 1korona és hozzávaló szappan 80 fillér. — Kapható a főraktárban

VÖRÖS KERESZT

GYÓGYSZERTÁR TORONTÁI-SZÉCSÁNY- CSONGRÁDON:

Wiesner Lajos gyógyszerész-urnát „SZT.-RÓKUS” gyógy-szertár.

Részletfizetésre kapható

Butor, képek, Zongora, Czimbalom, Szőnyegek (Perzsa és Smyrna), Faliórák bármilyen nagyságban, Ékszeresek, Férfi és női ruhanemű. Mindennemű divatcikkek, Vásznak és Fehérneműek, ugyszintén varró, és kötőgépek, Kerékpár, valamint bármilyen gazdasági gépek. Minden cikkért, úgy minőség és kiállítás szempontjából felelősséget vállalunk.

Első Budapesti áru- és érték-részletfizetéses hitelszerzési vállalat

Rozenfeld és Laufer
Budapest.
VIII. ker., József-körut 9. szám, Rökk Szilárd-utca 8.

Sok ezer ember egészségét
fogja megvédeni a legújabb, szabadalmazott

„Japán” kloset-ülés.
Minden árnyékszékre alkalmazható

Vizöblítés nélkül
Teljesen szagtalan!
A legnagyobb tisztaság!
Nem foghat be!
Nem dugulhat be!
Léghezvételmentes!

Betegápolási cikkek Szobakiosztók
Betegtoló kocsik
Képes árjegyzék kívánatra ingyen

Guttman L. kloset-gyár
BUDAPEST, IV. Városház-utca 9. szám.
(Központi Lajos-utca szán.)

Háromszori bekenésre

megszabadul kellemetlen lábizzadásától. Egy korona beküldése ellenében (tiz levléjegy) bérmentve küldi Riesz Halas.

Használt hordók.

100 literestől 600 literig nagy választékban és jutányos árban kaphatók: **Spitzer Adolfnál Szentesezen**, (róm. kath. templom melletti üzletben.)

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot ingyen és bérmentve kaphat a szab. hattyu gyógyszer. Által Majna Frankfurt.

A „Kávé király”-hoz.

Aki nagyon jó zamatú s illatú kávét kedvel az csakis „Király-kávét” vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s egy még eddig nem letezt módszer szerint van pörköltve. Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávéismerő, ki egyszer megízleli, soha más kávét nem fog használni.

Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb czikk, melyből a finom zamat s illat azonnal elillan, valamint minden íz s szagot elvesz, miért is ezen kiváló kávét lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely postaalomásra bérmentve, utánvételt a következők árban.

1 kgros doboz	4 kor. 80 fill.
2 " "	9 " "
4 " "	17 " "
Ezen különleges pörkölt kávén kívül ajánljuk a következő nyers fajkat, szülő bérmentve, utánvétellel bármely postaalomásra:	
1 postacsomag 5 kg. legfin. Caha kor.	13.50
1 " " " " Ceylon "	12.-
1 " " " " Jamaí "	11.20

MERKUR és FLORIDA

a „Kávé király”-hoz.
Budapest, VI. ker., Teréz-körút 2/b.

Sok pénz!!!

700 koronaig kereshetnek minden rangu egyének havonként, risiko nélkül melékkereset gyanánt.

Bővebbet A. B. 20 alatt Annoncen Bureau des „MERKUR” Stuttgart, Schwabesstr.

BRÁZAY FÉLE SOSBORSZESZ

SOSBORSZESZ

**NACY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
E KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELEKELVE VAN!**

OLÁH JÁNOS

gépész-lakatos

Csongrádon, Jegenyec-utca 3. szám.

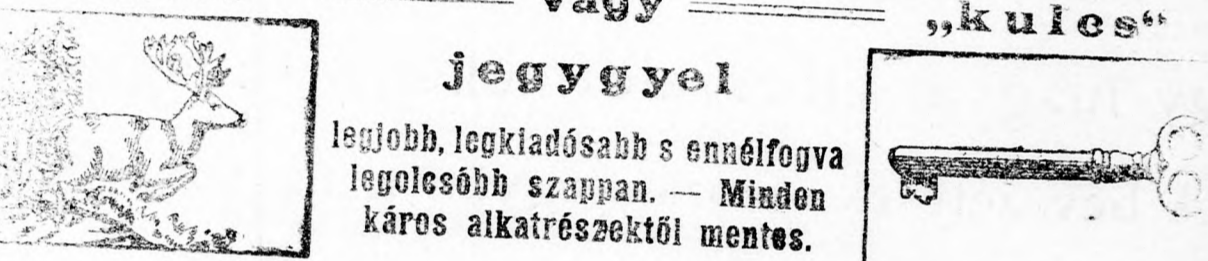
Tisztelettel értesitem Csongrád és vidéke t. közönségét, miszerint gépész-lakatos műhelyemben minden ezen szakkörbe vágó új és javítási munkákat jutányos árakon pontosan és gyorsan készíttetnek el.

Javitok és ujjonon felszererek cséplő-gépeket, s minden egyéb gazdasági gépeket és felszereléseket, szivattyus kutakat, szivó és szivó-nyomó szerkezettel, villanycsengőket, kerékpárokat, varró-gépeket, disztakatos munkákat, fegyvereket, permetező készüléket, épület munkákat stb. valamint mindezeket új állapotban is a legjutányosabb árakon szállítom t. megrendelőimnek jótállás mellett. Szíves pártfogást kér.

Oláh János
gépész lakatos

Schicht-szappan

„ezarvas” vagy „kulcs”
jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!!

PÉNZ

4%-OS

Ötleteszes kölcsönöket nyújtunk Budapest és külföldi első-rangu pénzüzetektől a földirtok és ingatlan 3/4-ed értékeig I. és II. helyre 15-65 évig terjedő időtartamra

Személyi hitel! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalnokoknak kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélküli 1-15 évig terjedő időre

gyorsan és diszcreten.
BANK- és MAGÁADÓSSÁGOK CONVENTÁLÁSA.
Heller Hugos és társai
bankbizomány BUDAPEST, VI., Dávid-utca 15.
(Törvényszéki legjegyzett cég). (Válasz bély)

CS. és KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ.

FERNOLENDT

czipőfénymáz fekete és sárga czipők minden bőrminőséghez a legjobb fénymáz a világon és fényerem világos czipőkhöz, a legszébb fényt adják és a bőrt tartóssá teszik. Elviselt foltos czipők sárga, vagy barna bőrből a *Lyxosin* (diszfénymáz) által, mintha ujakká lennének.

Alapított 1832. Gyári raktár Budapest, V., Lipót-körút 24. Kapható mindenütt.
(Briefadressa Wien III/1.) für Wasche kaufen Sie nur Brunnenseife.

Magyar Regényírók

Megjelent az első sorozat. Tartalma:
Csiky Gergely: Az Atlasz család. Illusztrálta Neogrády Anta.
B. Kemény Zsigmond: A rajongók. Két köt. Illusztr. R. Hirsch Nelli.
Pálffy Albert: Esztike kisasszony professzora. Illusztr. Márk Lajos.
Vadnai Károly: A kis tündér. Illusztrálta Nagy Sándor.

A legértékesebb magyar regények

egyöntetű képes kiadása hatvan kötetben.

Szerkeszti

MIKSZÁTH KÁLMÁN

a ki a nagy vállalat eszméjét kidolgozta és a kötetek elé megírja az írók jellemrajzát.

A nagy magyar elbeszélő méltatja a magyar elbeszélő irodalom jeleseit.

A bevezetések sorozata együtt a magyar regényirodalom kész története.

A gyűjtemény 34 író 54 munkáját – a magyar irodalom ötvennégy kiváló alkotását – öleli fel.

AZ IRÓK NÉVSORA	Baksay Sándor	Dóczy Lajos	Iványi Ödön	Nagy Ignác	Tolnai Lajos	AZ IRÓK NÉVSORA
	Beniczky Lenke	B. Eötvös József	Jókai Mór	Pálffy Albert	Vadnai Károly	
	Beöthy László	Fáy András	B. Jósika Miklós	B. Podmaniczky Frigyes	Vas Gereben	
	Beöthy Zsolt	Gaál József	Justh Zsigmond	Pulszky Ferencz	Versegly Ferencz	
	Bródy Sándor	Gárdonyi Géza	B. Kemény Zsigmond	Rákosi Jenő	Werner Gyula	
	Csiky Gergely	Gyulai Pál	Kuthy Lajos	Rákosi Viktor	Wohl Stefanie	
	Degré Alajos	Herczeg Ferencz	Mikszáth Kálmán	Toldy István		

Minden kötet egy-egy kiváló magyar festőművész illusztrációival.

Mindössze ezer illusztráció külön diszes műmellékletek formájában.

Tiszta, szép metszésű, könnyen olvasható betűk. Finom, famentes papiros.

Diszkrét izlésű, díszes bekötési tábla.

MEGRENDELŐ-JEGY.

A cégtől
 ezennel megrendelem a
«MAGYAR REGÉNYÍRÓK»
 című gyűjteményes vállalat hatvan kötetét, vászonkötésben 300 koronáért:
 a) négy koronás havi részletfizetés mellett,
 b) félévenként fizetendő 25 korona utánvét mellett.
 A nem kívánt módozat törleendő.
 Tudomásul veszem, hogy a fenti műből 1904 szeptember hótól kezdve félévenként egy-egy 5 kötetből álló sorozat jelenik meg. A részletek az első szállítástól kezdve minden hó 1-én a fenti cégnél fizetendők be mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítő nincs. A részletek be nem tartása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a teljes vételár esedékessé válik. Az első részlet utánveendő.
 Szóbeli megállapodások érvénytelenek.
 Lakhely és kelet:
 Név és állás:

A „Magyar Regényírók“

minden művelt magyar uri család örökbecsű könyvtára. A hatvan kötet félévenként öt kötetes sorozatokban jelenik meg. Az első öt kötet most hagyta el a sajtót.

A 60 kötet ára előkelő kötésben 300 kor. Törleszthető havi 4 koronás részletekben is. Megrendelhető a mellékelt rendelő-jegy felhasználásával bármely könyvkereskedés útján. – Részletes prospektust kívánatra készséggel küld a kiadó intézet

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.